

EEN SCHADUW LEVENSLANG

COCON

CONTACTBLAD VAN DE VERENIGING OUDERS VAN EEN VERMOORD KIND

JAARGANG 10 NUMMER 4

DECEMBER 2010

REDACTIE COCON

**Lucrea Kern
Paul Kuiper
Wil Vreeburg**

**tel. 024-3241320
tel. 074-2439826
tel. 073-6563206//06 15087935**

**l.kern@kpnplanet.nl
kuiper.p@tiscali.nl
wvreeburg@home.nl**

Illustraties Lucrea Kern.

Reacties, verhalen, gedichten en nieuws naar:

**Redactie COCON
Wil Vreeburg
Klein Brabant 171
5262 RS Vught**

De volgende Cocon verschijnt op 15 maart 2011.

Kopij vóór 15 februari sturen naar het redactieadres.

De redactie behoudt zich het recht voor te lange bijdragen te weigeren of in te korten.

BESTUUR V.O.V.K.

**Sophia Kammeijer
Frits de Jong
Jos Vreeburg**

**voorzitter
secretaris
penningmeester**

**telefoon 06-51 50 96 20
Moeselschansweg 36 6005 NA Weert
bankrekening: postbank 28 33 50**

VAN DE REDACTIE

Sinterklaas.
Kerst.
Oudejaarsavond.
Nieuwjaarsdag.

Waar is de tijd gebleven dat we ons onbezorgd
in het feestgedruis stortten?

Waar is de tijd gebleven dat we volop genoten
van de gezelligheid op straat, in de winkels,
thuis?

Waar is de tijd gebleven dat we nog nooit van
een blad als de Cocon hadden gehoord?

Waar is de tijd gebleven van toen we nog
onbekommerd in het leven stonden?

Hoe was het ook alweer toen ons kind nog
leefde?

Hoe klonk haar stem?

Hoe klonk zijn lach?

Heeft die tijd wel bestaan?

Ja, die tijd heeft bestaan en al wat we in ons
kind hebben geïnvesteerd is niet voor niets
geweest. Was dat wèl zo, dan waren de levens
van onze kinderen voor niets geweest.

Maar geen mens leeft voor niets.

Ons kind is verwacht geweest.

We hebben er onze liefde aan besteed en wat
heeft het ons gebracht?

Op deze vraag geef ik geen antwoord, want dat
weet ik alleen voor mijn eigen kind(eren).

En dan weet ik: veel, heel veel.

Ja, maar ze had nog zoveel meer kunnen
geven. Hij was nog zoveel van plan. Klopt
allemaal, maar dat is niet meer aan de orde.
Aan de orde is ons leven, maar dan wel ons
leven inclusief het grote verlies. Een verlies dat
niet kleiner wordt met het verstrijken van de
tijd, het blijft levensgroot aanwezig.

Dus dan maar geen Sinterklaas?

Geen Kerst?

Oud en nieuw overslaan?

De verleiding is groot om inderdaad maar een
maandje over te slaan, maar dan zit je er
volgend jaar weer mee.

Zou het de moeite waard zijn toch die feesten
te vieren, je er desnoods doorheen te
worstelen? Wie bewijzen we er een dienst mee
als we die dagen niet vieren?

Ons kind niet in ieder geval.

Maar bewijzen we onszelf er een dienst mee?

Ook deze vraag laat ik open staan, maar ik
wens ieder van ons hoe dan ook goede dagen
toe. Namens de redactie,

Paul Kuiper

HET VERHAAL VAN MANUEL FETTER

Ik ben Marijke, de moeder van Manuel Fetter, die op 18 augustus 1972 werd geboren op de muziek van “Meisjes met rode haren”.

Manuel werd op 24 september 2004 met veertien messteken van zijn leven beroofd, enkel omdat hij iets zei over een bierflesje dat door de ouders werd weggegooid.

Een jongeman van net 32 jaar die niet van onrecht hield en niemand kwaad zou doen en die zo geliefd was bij zijn vrienden en vriendinnen. Een jongen die op de sterfdag van André Hazes, zijn idool, op stap ging in zwarte kleding, omdat hij in de rouw was. Een jongen die nooit meer levend thuis zou komen.

24 september een dag die ons leven voor altijd veranderde in levenslang.

Half acht werd er aan de deur gebeld, ik zie Manuel niet in zijn bed. Ik loop naar beneden en doe de deur open, twee agenten staan voor de deur en zeggen tegen mij: “Marijke we moeten je iets vertellen, Manuel is overleden”.

Wat er dan door je heengaat is zo vreselijk.

Ik schreeuwde: “Nee, nee, niet Manuel!”.

Ik raakte totaal overstuur.

Had ook willen sterven op dat moment.

Zijn twee broers in tranen, een paniektoestand.

Toen met de politie naar het ziekenhuis gegaan, mijn vriend gebeld, dat hij mijn moeder en mijn broer moest vertellen wat er was gebeurd.

Daar, met een laken tot aan zijn nek, lag mijn kind, een deel van mij, ik voelde mij zo leeg en verdrietig. Gelukkig was zijn lieve gezicht ongeschonden, het leek net of hij sliep.

Dezelfde dag nog ging hij voor onderzoek naar Rijswijk. De ouders werden dezelfde dag nog opgepakt. De dagen die dan komen moet er veel worden geregeld voor de begrafenis.

Op de begrafenis waren zoveel mensen de aula was te klein, mensen stonden buiten.

Na de emotionele plechtigheid werd Manuel in een witte kist, wit was zijn lievelingskleur, de aula uitgedragen door zijn broers en vrienden op de muziek van André Hazes.

Met een witte wagen is hij naar de begraafplaats gereden, en bij het graf werd het liedje “Zeg maar niets meer” gedraaid.

Toen gebeurde er iets wat voor mij van uit de hemel kwam. Het weer was niet zonnig, maar toen ik een witte helium ballon los liet, brak de zon door en weerkaatste op de ballon.

De pet van Manuel, die ik de hele week bij mij had gehouden, heb ik op de bloemen gelegd, omdat een stem in mij zei: “Geef Manuel zijn pet maar mee”. Maar toen ik die had neergelegd kwam er een hele grote libelle aan en ging op Manuel zijn pet zitten.

Hij bleef zitten en begon zich te wassen.

Net of wou hij zeggen: “Het komt wel goud”.

Dat zei Manuel altijd. De mensen die het zagen werden er koud van. Op zijn graf met een glasplaat hebben wij dan ook een libelle gegraveerd met de woorden

“het komt wel goud”.

Het is nu zes jaar geleden maar het verdriet en gemis zijn er altijd, je hebt levenslang.

Mijn kind is altijd in mijn gedachten.

Ik vond het daarom in Doetinchem een hele fijne dag om Manuel en alle andere slachtoffers, die allemaal door zinloos geweld om het leven zijn gekomen, te herdenken.

Zoveel lieve mensen om je heen die elkaar zo goed begrijpen. Bedankt voor deze dag.

Lieve groeten voor iedereen.

Marijke Fetter

HET VERHAAL VAN BAS DE LANG

In de nacht van 24 september 2008 worden Bas en zijn vader in hun huis in een poging tot roof, overvallen, gekneveld en door het hoofd geschoten. Daarna wordt het huis in brand gestoken. In mei 2010 worden twee verdachten veroordeeld tot 30 jaar gevangenisstraf.

De schilderswinkel in het centrum van Zetten heeft twee grote etalageruiten: een ruime uitnodigende blik naar binnen. Terwijl ik voorbij een schildersezal naar binnen stap, neem ik haast gedachteloos de indeling van de winkel waar. Links blikken verf, rollers en een verfmengmachine. Rechts reclames van Talens, van Gogh tubes en penselen. Aan een grote tafel zitten twee vrouwen waarvan ik direct José herken die op me afkomt en me begroet. De andere dame verexcuseert zich met de woorden 'ik zit eigenlijk al te lang hier'.

Ik ben wat eerder dan de afgesproken tijd bij José Verhoeven, moeder van Bas, in de winkel die zij met liefde bestiert. Twee klanten staat ze met raad en daad bij. Terwijl José de mensen helpt zie ik dat er schilderwerken van haar aan de muur en tussen stellingen zijn opgehangen. Allemaal afbeeldingen van vrouwen die al of niet gedeeltelijk naakt, maar dan met de onschuldige achterkant van het lichaam, nauwelijks hun gezicht prijs geven. Vrouwen zonder gelaat of met een nauwelijks herkenbare gelaatstrek binnen de contouren.

José groeit op in een katholiek gezin en trouwt met Aart. Er worden twee zoons geboren, Bas en Frank, maar gaandeweg komen er spanningen in het huwelijk.

Aart is als zakenman zeer succesrijk, het gezin komt niets te kort. José ervaart echter steeds meer eenzaamheid en ontkenning als echtgenote. Aart is altijd angstig, regelmatig overspannen en ziet in José meer een moederfiguur. Ze sluit zich af voor zijn grillen, zijn overdreven vraag naar aandacht en ontkenning van de gelijke aan zijn zij.

José komt in conflict met haar geloof: 'wat God bindt scheidt men niet'. Het echtpaar is dan lid van een Evangelische gemeente. Ondanks de druk van de kerk besluit zij uit het gezin te stappen. Die beslissing is al moeilijk genoeg, het proces dat volgt is desastreus. Verbanning van de (schoon-) familie is het gevolg; ze heeft nauwelijks identiteit meer.

Op de catastrofale dag wordt José gebeld op haar werk als zelfstandige in de particuliere thuiszorg. Men vraagt haar naar haar voormalige huis te komen omdat er brand geweest is. "Dat kan na mijn werk toch ook, ik kan die mensen toch niet acuut alleen laten." "Nee er zijn ook bewoners bij betrokken, ik kom je halen." "Nee, ik kom zelf wel." Onderweg komt ongeloof naar boven : dit kan niet waar zijn. Ze schrikt van de zwaailichten, politie, afzetlinten, witte pakken, tenten, camera's. Het lijkt een filmset, dit is niet echt! Er staat een bedrijfswagen van het Nederlands Forensisch Instituut. Ze krijgt te horen dat Aart is omgekomen en er nog een ander onherkenbaar slachtoffer is aangetroffen.

De angst grijpt haar naar de keel, dan wil ze die ander ook zien. Is het Frank, is het Bas?

Ze mag echter niets meer zien en wordt meegenomen naar het politiebureau. Daar krijgt ze o.a. te horen dat ze niemand, ook Frank niet, mag spreken. DUS HET IS BAS? Ze heeft niets te vragen; ze wordt ondervraagd, het wordt zwart voor haar ogen en ze weet niets meer.

De volgende dag wordt José weggestuurd bij de familie van Aart. Zij regelen de begrafenis en José mag zich nergens mee bemoeien. Zowel bij de condoleance als bij de begrafenis wordt ze genegeerd en slechts aan de zijlijn gedoopt. Ook Frank wordt in de negatieve opstelling van die familie meegesleurd. Ternauwernood kan ze door juridische interventie het gezamenlijk begraven van haar ex en haar zoon in één graf voorkomen. In de kerk wordt met een beamer een compilatie van beelden van de overledenen getoond.

Van de familiefoto's is ze overal afgeknipt.
Zij, de moeder van Bas, bestaat niet!
Zelfs de identiteit van het moederschap wordt haar ontnomen.

In de jaren die volgen weet José zich slechts 'staande te houden'. Ze functioneert redelijk, zoals ze zegt, door Gods hulp: 'hij houdt van me en helpt mij'. Gelukkig ook heeft ze Bert, de partner die al eerder in haar leven is gekomen. Ze beseft te leven als in een cocon, veilig afgesloten van alles wat van buiten komt. In april 2010 komt de rechtszaak voor. Het is alsof José naar een theaterstuk kijkt: "het gaat niet over mij; niet over Bas; het is niet gebeurd." De uitspraak is hoog, José wil het afsluiten maar de pijn blijft. Het leven blijft zwaar, het is zo moeilijk te handelen.

Half augustus 2010 overlijdt José's moeder. De slechte band met Frank wordt bevestigd doordat hij niet op oma's begrafenis komt. Dit is teveel. Het is alsof er voor het eerst iets uit moet voordat er nieuw verdriet bij kan. Met broers en zussen draagt ze een gedicht voor: 'Breng je mij weg tot aan de brug?'. Het voelt alsof de bescherming van de cocon het laat afweten, ze vertoont scheurtjes. Groot verdriet overvalt José als Bas zijn plaats krijgt in het gedicht. "Mijn lieve Bas, neem je Oma aan de hand, het is alles wat ik aan je vraag, ga je niet te vlug terug, zwaai je me na?"

Langzamerhand dringt het tot haar door, een zoon kwijt, een zoon verloren en wees. De pijn is zo diep. Afgelopen maand ervaart José wederom zo'n moment waarbij de pijn zijn weg omhoog zoekt. In de kerk zingt men: "er is een dag, waar al wat leeft al lang op wacht, een dag van blijdschap..." José ontvlucht de gemeenschap, het is haar teveel, de cocon is opengebroken.

Bas was drummer en speelde o.a. in de band van de kerk dit lied.

Bas, mijn allerliefste is in de hemel. Bas was en is een goddelijk kind. José vertelt met ontroering nog nooit met Bas ruzie te hebben gehad. Hij was zachtaardig, lief, behulpzaam, maar o zo bang voor ellende. Hij ging niet meer uit dan naar georganiseerde 'uitjes van de kerk', dronk en rookte niet. Hij was een parel in Gods handen, "ik weet nu dat ik hem mag missen, dat ik mag rouwen."

Er is beroep aangetekend tegen de uitspraak. José wil dat het voorbij is. Ze wil zich niet langer laten afleiden door zaken die niet met het 'leven' te maken hebben.

Ze is ook vergevingsgezind naar de daders. "Op het moment dat ik mijn leven in Gods handen heb gelegd, heb ik dat gekregen, want ook ik heb van Hem vergeving ontvangen".

José heeft therapeutische hulp gezocht. Wat haar ook baat geeft is de schilderkunst die ze sinds oktober 2007 heeft opgepakt.

De vrouwen die ze schildert geven sinds kort meer van hun gelaat prijs: ze hebben nu een gekleurde mond, ogen en haren en één heeft zelfs een hoed op. Het is moeilijk maar José vindt stukje bij beetje haar identiteit als mens en vrouw terug. Zij krijgt langzaam weer een zelfbeeld. José besluit: "Ik weet dat God mij helpt als ik bid: Here God, ik kan het niet alleen."

Rien Verbiest

DE BRUG

*"Breng jij mij weg tot aan de brug?
Ik ben zo bang om daar alleen te staan.
Als we daar zijn, ga niet direct terug,
maar wacht..., tot dat ik over ga
en zwaai me na...
Dan voel ik mij heel veilig en vertrouwd."*

*"Breng jij mij weg tot aan de brug?
Ik heb geen idee hoe diep het water is.
De overkant lijkt mij zo ver,
je kunt de oever hier niet zien,
zo ver het oog reikt zie ik mist.
Ik twijfel aan het verder gaan."*

*Je angst voor de dood
is als je angst voor het leven.
Het nieuwe lijkt te groot
om het oude op te geven.
In de diepte van je verlangen
ligt de kennis van het nieuwe leven
zoals een vlinder al weet van vliegen
in z'n donkere cocon.*

*"Breng jij mij weg tot aan de brug?
en ga dan niet te vlug terug.
Zwaai jij mij na als ik erover ga?
Een heel klein duwtje in m'n rug
is alles wat ik nog verlang van jou.
Dank voor je liefde en je trouw.
Ik ga nu gauw
want het begin is reeds in zicht,
ik voel de warmte van een licht..."*

Toine Lacet

DE KONINGIN HAD VOCHTIGE OGEN

Dag Herdenken Geweldsslachtoffers
door onze verslaggeefster Ellen Bekker

Om stil en koud van te worden. Snikkend en met een stem gebroken door pijn, verdriet en herinnering, leest een meisje een gedicht voor. “Daders krijgen een paar jaar, maar wij, nabestaanden, levenslang”. Haar emotie en verhaal roepen rillingen op en zorgen voor opwellende tranen. Mensen snuiten hun neus en ze doen geen moeite om de tranen tegen te houden. Met zo veel emoties, met zo veel liefde en op zoek naar steun en troost, komen nabestaanden van geweldsslachtoffers (en dit jaar ook de Koningin) naar de Dag Herdenken Geweldsslachtoffers in Doetinchem op zaterdag 25 september. Deze dag wordt jaarlijks georganiseerd door stichting Dag Herdenken Geweldsslachtoffers en is voor mensen die iemand verloren hebben door zinloos geweld. Zij komen samen, gewoon om samen te zijn, samen te denken, samen steun te geven en te krijgen. Maar ook om samen te praten, samen te huilen en om misschien uiteindelijk samen eventjes te lachen.

Wanneer Hirsch Ballin, demissionair minister van Justitie, praat over het rechtssysteem in Nederland voel je de levendige boosheid en onmacht onder de mensen wegens het onrecht dat hen is aangedaan. Geen straf is zwaar genoeg om hun leed te verzachten en de moord te vergelden. “Het ministerie blijft werken aan het verbeteren van de positie van de nabestaanden. Ik kan het gemis helaas niet

wegnemen, maar wel invloed uitoefenen op het aandeel van nabestaanden in het strafproces.” Deze woorden sprak Hirsch Ballin als schrale troost voor nabestaanden. Op 1 januari 2011 treedt de Wet versterking positie slachtoffers in werking. Voor verbitterde nabestaanden is dit nog lang niet genoeg en ze willen een nog actievere rol in het strafproces.

In gesprek met de koningin voelen mensen zich enorm gesteund. “Zij is echt lief”, “Ze praat zoals een moeder dat doet, ze begreep ons écht” en “Nu pas beseft je dat de komst van zo iemand die een luisterend oor biedt ontzettend veel betekent” zijn reacties van nabestaanden na het gesprek met de koningin. Wanneer Jack Keijzer, voorzitter van de organisatie, afscheid neemt van Hare Majesteit en haar met drie zoenen op de wangen bedankt voor haar komst en haar bijdrage aan deze dag, kijkt hij recht in haar meelevende, vochtige ogen.

Tijdens het informele gedeelte raken mensen, lotgenoten, aan de praat. Schouderklopjes worden uitgedeeld, iemand strijkt een totaal onbekende over de arm en bekenden kussen elkaar op de wang en slaan een arm om elkaars schouder. Iedereen weet: van elkaar moeten we het hebben vandaag. Wij begrijpen elkaar en we dragen het verdriet alleen en tezamen. Dat doet goed, te zien aan de lichtelijk tevreden gezichten waarop zo nu en dan een glimlach, al dan niet een waterige, verschijnt.

“Wat je voelt vandaag is een momentopname en ook weer niet. Soms kun je lachen, soms moet je huilen en elke minuut voel je pijn, onmacht en een enorm gevoel van steun en troost door alle mensen om je heen.”

Zo probeert een nabestaande verwoed haar niet te verwoorden gevoelens die de dag bij haar omhoog brengt, onder woorden te brengen. De emoties zijn zoals het weer vandaag. Af en toe een zonnestraal, zo nu en dan wat regen, maar bovenal bewolkt.

En dan is het moment daar: na twee minuten stilte en na het loslaten van de duiven laten zo’n 300 mensen samen als één, hun eigen persoonlijk beschreven ballon los. Een lach, een traan en een arm om de schouder.

En samen blijven ze kijken, tot de ballonnen weg zijn, en langer.

HERDENKEN IN DOETINCHEM

Zoals ieder jaar is het een zware en indrukwekkende dag, waar je bij wilt zijn. Je ontmoet er allemaal lotgenoten die hetzelfde verdriet en gemis hebben: het verlies van hun kind.

We waren al vroeg in de morgen van huis vertrokken Frits, onze dochter Yvette en ik, Yvette vindt het prettig om mee te gaan.

Ze doet dat nu al enkele jaren, dan kan ze een hele dag bezig zijn met haar zus Barbra.

We naderen Doetinchem het was opvallend druk met een grote politiemacht op de been, je kon wel zien dat er iets speciaals op het programma stond.

Die ochtend kregen we hoog bezoek: het was Hare Majesteit Koningin Beatrix. Dat zij hier vandaag aanwezig wil zijn is een erkenning voor de drie lotgenotenverenigingen vertegenwoordigd in het DHG bestuur.

De dag werd gehouden in een scholencomplex in Doetinchem. We werden hartelijk ontvangen en konden gelijk door naar de koffie met gebak. Jack Keijzer deed het openingswoord als voorzitter van het DHG bestuur.

We mochten een foto meenemen van ons kind. Al die foto's werden opgesteld op het kleine podium. Het is een indrukwekkend en tegelijkertijd een droevig gezicht. Het viel mij op dat het er ieder jaar helaas meer worden. Er waren zoveel ouders met kinderen en vrienden om elkaar die dag tot steun te zijn, hartverwarmend. Voor de ene ouder is het kort geleden en voor de andere langer. Bij ons in het inmiddels acht jaar geleden, maar het verdriet is nog dagelijks voelbaar.

De dag ging verder met mooie gedichten en diverse sprekers waaronder Ineke Sybesma, directeur Fonds Slachtofferhulp en demissionair minister van Justitie Hirsch Ballin. Hij sprak over het rechtssysteem in Nederland en dan voel je de levendige boosheid en onmacht onder onze lotgenoten wegens het onrecht dat ons is aangedaan, dat blijft heel moeilijk, wij willen maar één ding en dat is dat de daders zolang mogelijk worden opgeborgen.

Tussendoor was er live muziek. Ik vond het prachtig, maar dat gaat met heel veel emoties gepaard.

Inmiddels was Hare Majesteit de Koningin gearriveerd. Ze luisterde mee naar de gedichten en de mooie muziek en voelt het verdriet van alle lotgenoten.

De Koningin ontsteekt een grote kaars ter nagedachtenis aan onze kinderen die op zo'n vreselijke manier om het leven zijn gekomen en ook een kaars voor Anneke Ruitenbach die op 15 september is overleden.

Na afloop hadden enkele lotgenoten van ADS en de VVRS een onderhoud met de Koningin. Ons gezin was namens de VOVK uitgenodigd om dit gesprek te voeren.

Het was een prettig en ontspannen gesprek, we konden onze verhalen vertellen en er werd geluisterd en we voelden ons enorm gesteund. Mijn man Frits zei nog tegen de Koningin dat hij na het incident van Prinsjesdag - het gooien van de houder van een waxinelichtje- bang was dat ze vandaag verstek zou laten gaan, maar de Koningin was niet bang geweest, ze vond het alleen zonde van een deuk in de koets en dat de mensen er weer zo veel werk aan zouden hebben om het te repareren.

De Koningin zei ook dat het gevaar in haar gezin altijd aanwezig is, en dat ze ook ongerust is voor haar kinderen en kleinkinderen.

Wij vonden het heel fijn om met haar gesproken te hebben en begrijpen ook goed dat zij niet alles kan veranderen en verbeteren, maar we hebben als lotgenoten ons verhaal kunnen doen. We vonden het een fijne vrouw, gewoon een moeder en oma net zo als ik. Zij ging als laatste nog even naar het enorme lint, nam toen afscheid van de lotgenoten en vervolgde haar reis naar Den Haag.

Dan zoeken we de naam op van ons kind en met een zeer indrukwekkende stoet van mensen en de daar bijbehorende namen gaan we richting het centrum van Doetinchem. De daar aanwezige mensen die hun zaterdagse boodschappen doen, weten niet altijd wat er precies gaande is, maar zo als in voorgaande jaren is er weer veel respect en warmte.

In het centrum van Doetinchem werden de linten opgerold en in een auto geplaatst. Ze waren nog maar net in de auto of er kwam een flinke regenbui.

Er waren nog diverse sprekers en er werden ballonnen uitgereikt daar konden we onze persoonlijke tekst op kwijt, en toen was het moment daar.

Na twee minuten stilte en het loslaten van de duiven lieten zo'n driehonderd mensen hun eigen persoonlijke ballon los.

Een lach, een traan, een arm om de schouder en samen kijken tot de ballonnen uit het zicht zijn in de richting van hun kind, broer of zus. Gezamenlijk terug gewandeld naar de scholengemeenschap. Daar stond een prachtig buffet gereed.

Het was een zeer goed georganiseerde dag waar de organisatie bijzonder veel werk aan heeft gehad. Heel veel dank namens ons.

Trudi de Jong.

DE DRAAIMOLEN STOND STIL

Woensdagochtend 22 september, half tien. Volgens afspraak staan er een programmamaker, een cameraman en een geluidsman voor de deur: ‘Schepper&Co in het land’ gaat een reportage maken in verband met de tienjarige Dag Herdenken Geweldsslachtoffers.

De NCRV wil graag met mij praten over de rol die het geloof speelt in het hele verhaal rond de moord op Maaïke. Ik houd er niet zo van geloofszaken los te zien van je gewone dagelijkse leven en we praten dan ook over van alles en nog wat.

Ik blader door een fotoalbum, ik schrijf, zittend op zolder aan mijn computer, een gedicht met als titel ‘Weg en verdwenen’, maar die titel verander ik onder het praten in ‘Weg, maar niet verdwenen’. Dat lijkt me beter.

We hebben het over vergeven: “Ik wil de dader niet vergeven, ik kan het ook niet. Er is er maar één die hem zou kunnen vergeven, dat is Maaïke, maar die is er niet meer.”

Ik stap op de fiets en rijd naar de flat waar Maaïke heeft gewoond en waar ‘het’ is gebeurd. De cameraman voor op de motorkap van de auto doet zijn werk. En dan sta ik bij Maaïkes flat, waar ik na haar woning leeggeruimd te hebben nog maar één keer eerder was geweest. Een emotioneel moment.

’s Middags om half vier nemen we afscheid. De programmamaker zegt: “Tot zaterdag.” Want hij komt op de dag van herdenken ook naar Doetinchem en daar praten we, het lint-met-de-vele-namen dragend, nog even verder. We lopen door Doetinchem en de hele wereld staat even stil. Nou ja, de hele wereld, het stukje Doetinchem waar we door lopen is stil.

Op de terrassen zwijgen de mensen, de draaimolen op de markt staat stil, het verkeer staat stil. En in de stilte worden de namen genoemd van al die mensenkinderen die door geweld om het leven zijn gekomen, nee, om het leven zijn gebracht.

Op eigen gelegenheid teruglopend naar het Metzo-college is alles in Doetinchem weer gewoon: de draaimolen draait weer, de terrassen gonzen weer en het verkeer is weer gewoon verkeer.

Hoe goed is het om zo’n dag samen te beleven, te ondergaan zonder ten onder te gaan!

Paul Kuiper

ZONDER VLEUGELS

*Het was lente
de zon
het had zo mooi kunnen zijn
vogels
op hun nestjes
vol zorg bereid
zoals wij dat ook deden
en met zoveel
warmte
ontvangen, nieuw leven!*

*Ik voel me als een vogel
zonder vleugels
afgewerkt
uitgeblust
op beestachtige wijze
werd mijn jonkie
afgepakt
geen moeder
geen natuur
die hier tegen opgewassen is.*

*Annyed van den Heuvel
Moeder van Judith*

VEERTIEN KEER 14 DECEMBER

Nog een paar dagen en dan is het weer 14 december! De dag dat we gedenken dat onze zoon door een geweldsmisdrijf om het leven kwam. Veertien jaar is het dan geleden.

Twee keer zeven jaren. De zeven vette en magere jaren hebben hier niets mee te maken! Het zijn eerder veertien jaren van verdriet en gemis geweest.

Elk jaar neem ik me voor dat het volgend jaar beter zal gaan. Dat ik ervoor zal zorgen dat het gevoel van eindeloze verlatenheid mij die volgende keer niet in zijn greep zal krijgen. Dat de decembermaand mij er niet onder gaat krijgen. Ik zal sterk zijn en aan het heden en de toekomst denken! Niets is minder waar.

Zelfs de kou en de sneeuw werken tegen mij. Weer voel ik die knagende pijn in mijn lijf, trekt mijn maag samen bij elke gedachte die door mijn hoofd speelt en zitten de tranen heel hoog. Ik huil om alles! Wel in stilte.

DE buitenkant probeert zich toch overeind te houden! DE buitenwereld wil dat ik flink ben, toch zeker naar 14 jaar. Ik zoek een holletje om in te kruipen!

Gelukkig komen mijn kinderen en kleinkinderen op die herdenkingsdag. Net als nog een paar goede vriendinnen! Wel is het steeds moeilijker om over mijn kind te praten. Nieuwe verhalen zijn er niet en de oude zijn allemaal al zo vaak verteld! Voor mij blijven die verhalen, die herinneringen, alles wat er nog is. Ik wil ze steeds wel vertellen, ze zijn me zo dierbaar, zo hou ik mijn kind in leven!

Maar voor wie zo'n verlies niet meegemaakt heeft, is dat moeilijk te vatten. Ik snap dat ook wel, maar het is niet gemakkelijk.

Familie komt al lang niet meer op 14 december. Ik neem het hen niet kwalijk!

Voor hen is het leven ook doorgedaan.

Op 7 december zou mijn kind 40 gaan worden. Ook al niets te vieren, alleen verdriet om wat is en om wat had moeten zijn.

December feestmaand! Hoe krijgen ze het verzonnen. Al die aanbiedingen in de media maken mij alleen maar verdrietiger. Wat zal ik blij zijn wanneer het weer gewoon januari is.

Kan ik weer vooruit kijken.

Gaan de dagen weer lengen, gaan de vogels weer zingen, ligt de lente weer in het verschiep.

Daar verheug ik me erg op.

Thea Sebregts, moeder van Floris

BERICHT AAN MIJZELF

Inge Dissen, de moeder van Edwina, las op de DHG, onderstaand stukje voor.

*Bericht aan mijzelf,
door mijzelf,
voor mijzelf*

*Ik voel me soms zo verlaten
Ik voel me vaak zo verlaten
Ik voel me altijd zo verlaten*

*Ik voel me zo eenzaam, zo verlaten, zo leeg
Zonder mijn kind is een gat geslagen
Hoe moet ik nu verder terwijl ik niet kan*

*Een leven zonder mijn kind heeft geen zin
Een leven zonder mijn kind wil ik niet*

*Wie geeft mij zin
Wie geeft mij de wil
Zelf moet je dat doen
Hoor ik stil*

*Zoek licht dat er ook vroeger was
Beschouw elke dag als een cadeau
Wees zuinig op de mooie dingen
Geef recht aan jouw kind*

*Geniet samen met haar
Zij is deel van jou
Wees dit trouw.*

Edwina werd tweeënehalf jaar geleden 27 jaar en 2 dagen. Haar zontje was 3½ jaar. Zijn woorden toen: "Ik heef geen mama meer, wie moet er nu voor mij zorgen?"

ONTVANGEN POST

Van Marco de Groot, vader van Milan, ontving de redactie onderstaand schrijven.

Beste, lieve lotgenoten, hallo Wil!

Dank jullie voor het mooie kaartje, dat precies op Milan's geboortedag aankwam.

Hoe zorgvuldig, Nico en Joke.

Zoals alles wat vanuit het VOVK zo duidelijk met zichtbare liefde gebeurt.

Hier en daar zullen er wat lichtpuntjes ontstaan, in ieder geval in mijn depressie.

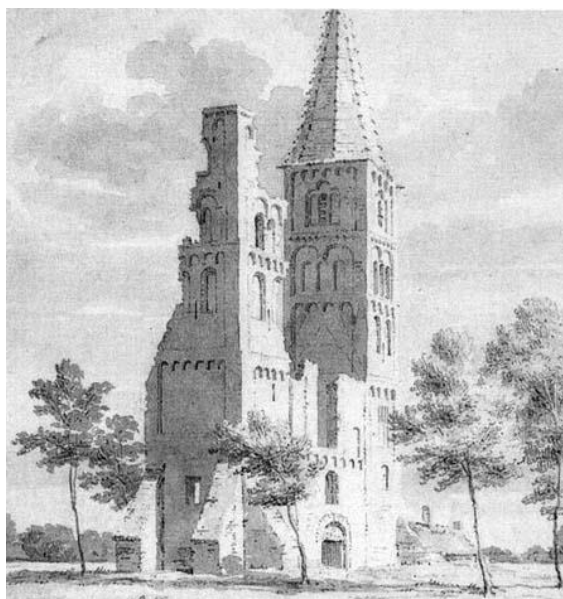
Toch red ik het nog niet om naar Egmond te komen, hoewel ik een enorm goed gesprek heb gehad met de hoogwaarde vader abt aldaar.

Ik ben blij voor hem, dat de renovatie van het klooster inmiddels afgerond is en raad iedereen aan eens te gaan kijken. Misschien is het timpaan van Egmond (ca 1122) weer teruggebracht op de plek waar het hoort.

Zou iemand de groeten van mij aan hem, de hoogwaarde vader abt, willen overbrengen?

Zoals ook de groeten aan jullie allen, waarbij ik natuurlijk denk aan de lieve telefoongesprekken, die ik met sommigen heb gevoerd. Misschien ontmoeten we elkaar ergens.

*Marco de Groot
Gorterstraat 14
1781 PP Den Helder
Tel. 0223 626803*

Detail tekening van Cornelis Pronk: De abdij in Egmond met boven de deur het tympaan.

Van Diny Lambrechts, moeder van Barry Bennemeer, ontvingen wij onderstaand gedicht, dat bij hen aan de muur hangt.

*Als je nog éénmaal in ons midden stond
zou ik je niet zeggen hoezeer
we je missen
en liet ik je beslist in het ongewisse
van het verdriet dat ons
geluk verslond.*

*Als je nog éénmaal in ons midden stond
zou ik genieten van je woorden
van alles wat we lange tijd niet hoorden
en van de liefde, die ons met
elkaar verbond.*

*Als je nog éénmaal in ons midden stond
zou ik echt alles voor jouw
leven willen ruilen
om weer te lachen na het vele huilen
want elke dag en nacht schrijnt nu die
open wond*

*Als je nog éénmaal in ons midden stond
O, als dat hier toch eens kon gebeuren!
wat zou die ene keer ons leven
weer doen kleuren
als je nog éénmaal in ons midden stond.....*

*De Dag Herdenking Gewelddelicten in september was heel indrukwekkend.
Na vele depressies kon ik voor het eerst naar deze dag. Het gaat nu goed en ik heb het verlies en verdriet een plekje gegeven.
Na zeventien jaar mag dat ook wel vind ik.
We zijn drie maanden geleden oma en opa geworden van Isa van onze dochter en schoonzoon.*

We zijn er heel gelukkig mee.

Jammer dat Wil Vreeburg gaat stoppen met het werk en haar man ook, maar ik begrijp het wel. Ik kan het niet want ik heb twee jaar geleden een herseninfarct gehad maar kan gelukkig wel lopen, maar ik ben niet de ouwe van daarvoor.

Ik wens onze lotgenoten veel sterkte toe.

Wim en Diny Lambrechts, Amsterdam

IEDER ZIJN MENING

Dag Wil,

Toen ik jaren geleden, gedwongen door de omstandigheden, moest kiezen of doorgaan met mijn werk voor de klas of ermee stoppen, vond ik dat verschrikkelijk moeilijk. Mijn leven lang was ik fluitend naar mijn werk, een basisschool, gegaan en nu, na Maaikes dood, lukte dat niet meer. Ik moet eerlijk zeggen dat er, toen ik de beslissing had genomen te stoppen, een last van mijn schouders viel: het hoefde allemaal niet meer en ik kon me helemaal wijden aan een nieuwe manier van leven. Nou, eigenlijk moet ik zeggen: ik kon gaan proberen helemaal opnieuw te leren leven. En nu, na vele jaren, kan ik zeggen dat dat is gelukt. Wij, mijn vrouw en ik, onze kinderen, schoon- en klein-, staan positief in het leven en we hebben het leven lief. Het is de moeite waard!

Je krijgt weer ruimte om dingen te doen die je nodig vindt om te doen: ik speel weer orgel, ik leid weer een cantorij, ik los cryptogrammen op en ik geniet van wat het leven me biedt.

En dat ondanks de blijvende pijn om het verlies van Maaïke.

Ik probeer me voor te stellen hoe het jou vergaat, nu je besloten hebt om aan je leven een draai te geven met als consequentie onder andere dat je binnenkort niet meer redactielid van de Cocon bent, dat je aanzienlijk minder tijd zult gaan besteden aan de VOVK. Voelt het ook niet als een bevrijding? Geeft het je nu de ruimte om andere dingen te gaan doen die ook belangrijk zijn? Of voelt het ergens diep van binnen toch een beetje als Caroline in de steek laten?

Ik besteed zelf aan heel wat dingen aandacht die helemaal niets met Maaïke te maken hebben, maar die wel gewoon bij het leven horen, zoals zij zelf ook zou hebben gedaan. Alleen zij kan het niet meer. Nou, dan moet ik het maar doen.

Hartelijke groet,

Paul

Dag Paul,

Het besluit om te stoppen met mijn werkzaamheden voor de Cocon heeft mij hoofdbrekers gekost. De afgelopen tijd voelde het steeds meer als een te rigoureuze genomen besluit. Toen zich Rien Verbiest als kandidaat voor de redactie aanbood en wij met hem kennis maakten, dacht ik, dit is een versterking van de redactie. Als ik nu stop hebben zij hetzelfde probleem. Nu wij versterking krijgen is het eigenlijk beter om samen de schouders eronder te zetten.

Kortom, ik ben een spijt-op-tante. Ik wil graag doorgaan met het werk voor de Cocon. Als ik een keer buitengaats ben, dan zijn er mensen die ervoor zorgen dat de Cocon toch uitkomt. Dat is belangrijk. Zo kan ik ermee verder. In een bijeenkomst met redactie en bestuur hebben wij dit besproken en besloten, dat we samen verder gaan. De redactie is dus uitgebreid en niet gekortwiekt. Dat is toch mooi.

Na veertien jaar heeft de dood van Caroline een plekje gekregen, voor mij en voor ons gezin.

Ik heb weer zin in allerlei dingen zoals het zingen in een smartlappenkoor. De leesclub die al zestien jaar bestaat en waarin we met elkaar veel kunnen delen. De bridgeclub waar ik lid van ben. Vrienden waarmee we gezamenlijke activiteiten ondernemen. Kortom, een gevuld leven, ik voel me weer happy.

Ik wandel veel met mijn hond en tijdens die wandelingen word ik vaak vergezeld door Caroline, we praten samen, ik laat haar nooit in de steek en zij mij ook niet.

Hartelijke groet,

Wil

WIJ HERDENKEN IN OKTOBER, NOVEMBER EN DECEMBER 2010

<i>Martine Haan</i>	* 02-10-1980	† 16-03-1997
<i>Patty Sablerolle</i>	* 09-10-1977	† 01-10-2000
<i>Paul Herbert Chajim Schaap</i>	* 05-10-1956	† 01-02-2009
<i>Suzanne Martens</i>	* 09-10-1983	† 02-11-2008
<i>Judith van den Heuvel</i>	* 14-10-1966	† 03-11-1985
<i>Dario Britvec</i>	* 18-10-1969	† 02-02-2003
<i>Esther Sinke</i>	* 26-10-1979	† 30-08-2005
<i>Noëlle Blondelle</i>	* 28-10-1967	† 17-02-2004
<i>Rick Haster</i>	* 04-11-1961	† 22-02-2008
<i>Alide van Eerten</i>	* 04-11-1968	† 31-12-1994
<i>Bart Postma</i>	* 06-11-1966	† 12-05-2001
<i>Annemarie Johanna Sluijs</i>	* 07-11-1977	† 12-12-2006
<i>Rudy Oordt</i>	* 08-11-1961	† 30-07-2004
<i>Joanne Noordink</i>	* 17-11-1981	† 11-12-2008
<i>Johnny van Wanrooy</i>	* 19-11-1982	† 27-12-2006
<i>Saskia Hellendoorn</i>	* 23-11-1980	† 02-02-1999
<i>Ellis Windhorst</i>	* 24-11-1976	† 19-06-2002
<i>Lorraine Vanessa Wijnberge</i>	* 25-11-1981	† 29-06-1985
<i>Jari van Peer</i>	* 25-11-2004	† 28-12-2004
<i>Linda Rijsbergen</i>	* 27-11-1970	† 19-01-1993
<i>Barry van Buerink</i>	* 28-11-1977	† 27-12-2008
<i>Najwa Anfield</i>	* 28-11-1992	† 27-11-2001
<i>Carmine Barberio</i>	* 28-11-1984	† 30-05-2004
<i>Janine Smeets</i>	* 01-12-1967	† 24-11-1994
<i>Jeanny Wagemans</i>	* 04-12-1986	† 07-01-2005
<i>Melissa Ulrich</i>	* 04-12-1986	† 23-05-2006
<i>Floris Sebregts</i>	* 07-12-1970	† 14-12-1996
<i>Patricia Bouwens</i>	* 09-12-1977	† 09-11-2003
<i>Robbert Tjong Kim Sang</i>	* 20-12-1969	† 24-08-2003
<i>Frank Hermsen</i>	* 24-12-1984	† 21-11-2004
<i>Bram van Embden</i>	* 28-12-1980	† 12-07-1983
<i>Renate Jonkers</i>	* 31-12-1976	† 31-12-2007

Martine Haan

Patty Sablerolle

Paul Herbert Chajim Schaap

Suzanne Martens

Judith van de Heuvel

Dario Britvec

Esther Sinke

Noëlle Blondelle

Rick Haster

Alide van Eerten

Bart Postma

Annemarie Johanna Sluijs

Rudy Oordt

Joanne Noordink

Johnny van Wanrooy

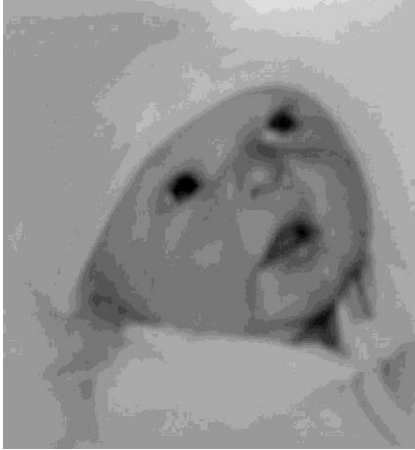
Saskia Hellendoorn

Ellis Windhorst

Lorraine Wijnberge

Jari van Peer

Linda Rijsbergen

Barry van Buerink

Najwa Anfield

Carmine Barberio

Janine Smeets

Jeanny Wagemans

Melissa Ulrich

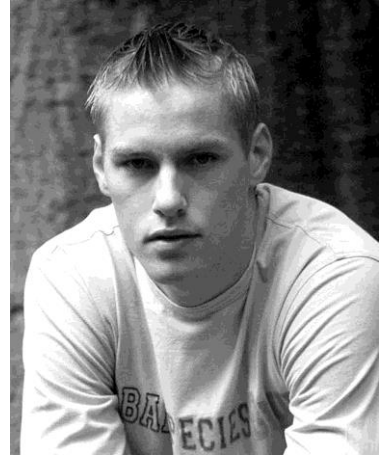
Floris Sebregts

Patricia Bouwens

Robbert Tjong Kim Sang

Frank Hermsen

Bram van Embden

Renate Jonkers

Geef slachtoffers een echte rol in strafproces

Wie is getroffen door een misdrijf, moet zijn emoties kwijt kunnen voor de rechtbank.

Ineke Sybesma
directeur fonds Slachtofferhulp

Slachtoffers en nabestaanden van ernstige geweldsmisdrijven hebben beperkte rechten in het strafproces. De nieuwe Wet versterking positie slachtoffers die volgend jaar in werking treedt, is een stap in de goede richting. Toch moet de positie van slachtoffers nog verder worden verbeterd. Zij moeten een keuze krijgen over de wijze waarop zij in het strafrecht wensen te participeren. Die keuzevrijheid voor slachtoffers en nabestaanden zal het rechtsgevoel ten goede komen.

In Doetinchem was vorige maand de jaarlijkse Dag Herdenken Geweldsslachtoffers. Een emotionele, maar waardevolle dag voor nabestaanden van slachtoffers die door geweld om het leven zijn gekomen. De niet aflatende inzet van deze groepen nabestaanden, heeft er mede voor gezorgd dat per 1 januari 2011 de Wet verbetering positie slachtoffers van kracht wordt. Daarin krijgen slachtoffers meer rechten. Een goede zaak, want het is nog maar kort geleden dat nabestaanden geen enkel recht hadden, nog niet eens op informatie. In de rechtszaal moesten zij op de tribune aanhoren op welke gruwelijke wijze hun dierbare om het leven was gekomen.

De nieuwe wet regelt echter vooral basisrechten, zoals geïnformeerd worden via een centraal informatieloket en niet meer van het kastje naar de muur worden gestuurd, hetgeen voorheen maar al te vaak gebeurde. En het basisrecht om toegekende schade ineens te ontvangen via een voorschot, en niet meer jarenlang iedere maand een bijschrijving van 13 euro 10 van een dader die niet meer kan missen. Het is de vraag of we dankbaar moeten zijn voor de

Koningin Beatrix bezoekt een herdenking voor geweldsslachtoffers.

ze wet of dat die basisrechten allang vanzelfsprekend hadden moeten zijn in een fatsoenlijk land als Nederland.

Sinds vijf jaar kent het arrangement voor slachtoffers en nabestaanden ook spreekrecht. Dit recht kent nog veel beperkingen. Het slachtof-

Beperkt spreekrecht voor slachtoffers is niet van deze tijd

fer of de nabestaande mag alleen onder strikte regels zijn verhaal vertellen. Hij mag de verdachte niet rechtstreeks aanspreken en geen mening geven over de zaak. Hij mag vooral niet boos of strijdvaardig zijn. En er mag maar één persoon het woord doen.

Van het slachtoffer wordt daarmee verwacht dat hij zich schikt in een

lijdzame rol. De ervaring leert dat veel slachtoffers ook veerkrachtig zijn en met de moed der wanhoop hun lot in handen nemen. Voor uiting van die emoties is nu geen plek.

Daarmee is een beperkt spreekrecht niet van deze tijd. Slachtoffers en nabestaanden moeten kunnen kiezen op welke wijze zij hun stem willen laten horen, met of zonder restricties. Bij die keuze horen dan ook consequenties. Indien wordt gebruik gemaakt van een uitgebreider spreekrecht, zou immers contrabevoering aan de orde kunnen zijn zodat de rechtspraak niet uit balans raakt, en emoties een aanvaardbare plek krijgen binnen een rationeel proces.

In Duitsland kunnen slachtoffers zich voegen in het strafproces als *Nebenkläger*. Naast de officier van justitie werken zij mee aan de rechtszaak tegen een verdachte. Dat gebeurt binnen de regels van een eerlijk proces. Meevechten, een volwaardige inbreng hebben, maar ook accepteren dat voor dat juridische gevecht spelregels zijn afgesproken, zou een goede bijdrage kunnen zijn aan erkenning en herstel van het rechtsgevoel. Het is de moeite waard om te bekijken of deze Duitse optie voor de positie van slachtoffers en nabestaanden een verbetering zou zijn.

Slachtoffers en nabestaanden zijn geschokt door hetgeen hen werd aangedaan. In veel gevallen is hun leven voor altijd veranderd. Dat betekent nog niet dat zij alleen maar zielig en lijdzaam zijn. Ook boosheid en het tonen van veerkracht zijn emoties waarvoor een plek in het strafproces zou moeten komen. Kunnen kiezen op welke wijze je participeert, is een volgende belangrijke stap in de verbetering van de positie van slachtoffers en nabestaanden. En komt het rechtsgevoel ten goede.

Trouw, woensdag 20 oktober 2010

Zwaar misdrijf verdient een zware straf

Voor de levensdelicten moord en doodslag moeten minimumstraffen gaan gelden van respectievelijk 15 en 10 jaar.

Joost Eerdmans

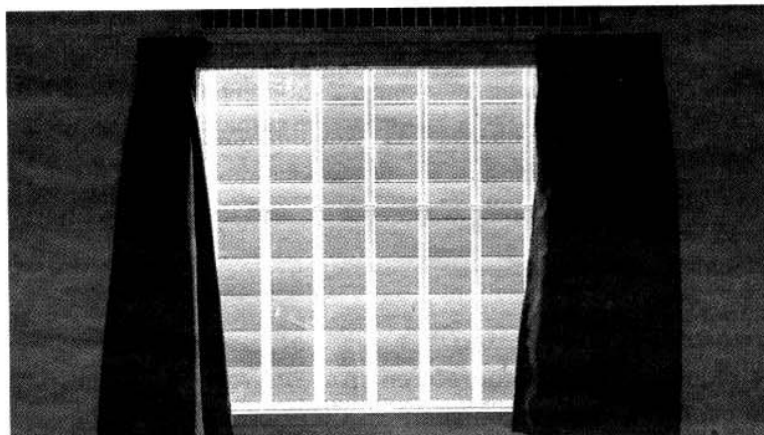
voorzitter van het Burgercomité tegen Onrecht

Het nieuwe kabinet gaat zich inzetten voor de invoering van minimumstraffen. Een goede ontwikkeling, het maakt een einde aan het lankmoedige strafbeleid en komt tegemoet aan de roep om zwaardere straffen voor zware misdrijven.

Het huidige Wetboek van Strafrecht (Sr) uit 1886 kent voor elk delict een strafmaximum. Maar er bestaan geen bijzondere strafminima per delict. De Nederlandse rechter heeft dus feitelijk volledige vrijheid in het bepalen van de strafmaat. Over de wijze waarop hij daarvan gebruik maakt, wordt amper verantwoording afgelegd.

Uit 246 door mij onderzochte enkelvoudige moord- en doodslagzaken uit de periode 2003 tot 2005, bleek dat een moordenaar in Nederland gemiddeld 6 jaar effectief in de gevangenis zit en iemand die doodslag pleegt gemiddeld maar 3,3 jaar. Deze cijfers komen vrijwel overeen met recent onderzoek van het Nederlands Studiecencentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving.

Een dergelijke lankmoedige straftoemeting staat in wanverhouding tot de ernst en de gevolgen van moord en doodslag, zoals tot uiting gebracht in de hoge strafmaxima die op deze delicten staan. Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau bleek dat bijna 100 procent van de bevolking de straffen voor geweldsdelicten te laag vindt en meent dat zij een onvoldoende vergelding vormen voor het aangedane leed ('In het zicht van de toekomst', 2004). Bij veel burgers veroorzaken de in hun ogen te lage straffen zelfs een gebrek aan vertrouwen in, en steun voor, de

Raam van een gevangeniscel.

FOTO ROBIN UTRECHT. ANP

Rechterlijke vrijheid moet in Nederland begrensd worden

Nederlandse rechtsstaat als geheel.

De oplossing is een begrenzing van de rechterlijke vrijheid. In het buitenland zijn hier al goede ervaringen mee opgedaan. In Engeland en Wales zijn in 1997 minimumstraffen voor enkele ernstige delicten ingevoerd. In Duitsland wordt voor moord in driekwart van de gevallen levenslang opgelegd. In Frankrijk kreeg in 2001 bijna de helft van de 3262 veroordeelde zware misdadigers een minimumstraf van gemiddeld 14,6 jaar opgelegd.

Het nieuwe kabinet kan het best aansluiting zoeken bij het Engelse stelsel, omdat daarin alleen voor de ergste delicten minimumstraffen zijn vastgelegd. Mijn voorstel is dat voor de levensdelicten moord en doodslag minimumstraffen gaan

gelden van respectievelijk 15 en 10 jaar. De rechter kan dan nog zijn eigen afweging maken en rekening blijven houden met persoonlijke omstandigheden van de dader; echter binnen de bandbreedte tussen de wettelijke minimumstraf en de maximumstraf.

Daarbij bevorderen de minimumstraffen rechtsgelijkheid en rechtszekerheid. Een moordenaar in Friesland zal net als een moordenaar in Limburg minimaal 15 jaar cel tegemoet kunnen zien voor zijn daad. Zowel de pleger van de moord als de nabestaanden van het slachtoffer kunnen erop rekenen dat de dader gegarandeerd voor 15 jaar achter de tralies verdwijnt en niet korter.

Door een harde ondergrens wordt de samenleving voor langere tijd beschermd tegen de zwaarste criminel en wordt recht gedaan aan het levenslange leed dat werd aangericht door moordenaar of doodslagpleger. Op deze wijze moet het verstoorte vertrouwen in en het gezag van de rechtsprekende macht bij het grote publiek worden hersteld.

Trouw dinsdag 28 september 2010

Invoer minimum strafmaat is vooral symboolpolitiek

Rien Timmer

directeur Exodus Nederland, opvang en begeleiding ex-gedetineerden

Straffen in een rechtsstaat heeft drie functies: afschrikken, vergelden en resocialiseren of opvoeden. Voor vrijheidsbenemende straffen komt daar een vierde functie bij: bescherming van de samenleving. Het bereiken van een rechtvaardige en veilige samenleving is het uiteindelijke doel. De vraag is of de invoer van minimumstraffen daaraan bijdraagt.

Bij afschrikking is de gedachte dat potentiële daders het uit hun hoofd laten een delict te plegen als ze weten welke straf ze riskeren. Onderzoek toont aan dat dit maar deels opgaat. Vooral de gezagsgetrouwe burger blijkt gevoelig voor dit aspect, terwijl juist bij hem de kans op crimineel handelen minder groot is.

De meeste daders laten zich bij het plegen van misdrijven nauwelijks beïnvloeden door de mogelijke strafrechtelijke gevolgen. Als ze daar al aan denken worden die gedachten

Hoge straf leidt vaak tot wrok en nieuw crimineel gedrag

gepareerd met argumenten als 'ik word toch niet gepakt' of 'ik heb betere redenen om dit te doen dan om het te laten'.

Het invoeren van minimumstraffen draagt wellicht bij aan het aspect van vergelding. Maar het gedrag van potentiële daders zal het niet verbeteren. De gedachte is dat het verstoorde evenwicht tussen recht en onrecht wordt hersteld door de dader een straf op te leggen die opweegt tegen de berokkende schade aan slachtoffers en samenleving. Na afloop kan de ex-gedetineerde met opgeheven hoofd terug de samenleving in: het misdrijf is vergolden.

In veel gevallen leidt een hoge strafmaat echter tot wrok en tot nieuw crimineel gedrag. Ook het effect op slachtoffers loopt uiteen. Ve-

len ontlenuen aan een voldoende zware strafmaat een gevoel van rechtvaardigheid. Dit is vermoedelijk de belangrijkste motivatie achter de voorstellen van het kabinet in wording. Veel burgers hebben het gevoel dat straffen in Nederland onevenredig licht zijn, gezien de ernst van delicten en het veroorzaakte leed.

Als zo'n gevoel van onrechtvaardigheid gaat overheersen, kalft het vertrouwen in de rechtsstaat af. Een minimum strafmaat kan daar een antwoord op bieden, maar is per saldo toch vooral symboolpolitiek tegen gevoelens van onveiligheid.

Blijven over de functies van opvoeding en het beschermen van de maatschappij. Hoe langer de gevangenisstraf, hoe langer geen delict wordt gepleegd. Een kostbare oplossing. Bovendien komt aan bijna iedere vrijheidsstraf een einde en is de schadelijke werking van opsluiting groot. Toekomstkansen na de straf verminderen drastisch. De kans is groot dat met 'kale' opsluiting vooral nieuwe criminaliteit wordt gecreëerd, waarbij verbitterde ex-gedetineerden elkaars meest betrouwbare netwerk zijn.

Onderzoek toont aan dat naast resocialiseren vooral maatwerk helpt. Een juiste strafmaat, niet te zwaar én niet te licht, in combinatie met intensieve begeleiding op die levensterreinen waar het mis is gegaan. Gedetineerden die een resocialisatieprogramma doorlopen, gericht op een nieuw, positief bestaan, vallen minder terug in crimineel gedrag. Deze aanpak leidt aantoonbaar tot minder recidive en dus tot een rechtvaardige en veilige samenleving. De rigiditeit van minimumstraffen staat daar haaks op.

Met invoering van minimumstraffen werk je dus hooguit aan het gevoel van veiligheid en rechtvaardigheid bij burgers. Voor het realiseren van daadwerkelijke veiligheid en rechtvaardigheid werken deze niet, of zelfs contraproductief. Daarom doet ieder nieuw kabinet er verstandig aan het beleid van 'doorzorg' en resocialisatie voort te zetten. Het heeft zijn waarde al ruim bewezen.

Trouw dinsdag 28 september 2010

Dieptepunt: vragen van leven en dood

DEN HAAG • Dieptepunt voor premier Jan Peter Balkenende in zijn acht jaar premierschap waren 'de vragen van leven dood', zo stelde hij bij het afscheid voor zijn ministerie op het Haagse Binnenhof. „Wat me het meest heeft aangegrepen, zijn onze militairen die we in Irak en Afghanistan hebben verloren, en de mensen die slachtoffer zijn van zinloos geweld. Afschuwelijk hoeveel gezinnen, families verdriet hebben van zinloos geweld.“

Balkenende bezocht ook slachtoffers en nabestaanden. „Ik ben bij ze langs geweest, gewoon om te horen: wat gebeurt er in jouw leven? Deze mensen hebben levenslang. Je kunt over politiek praten, de val van een kabinet, maar dit is veel en veel intenser. Dat zijn de dieptepunten.“

Als hoogtepunt uit zijn regeerperiode noemt Balkenende het 'hervormingsbeleid' dat hij heeft gevoerd. „WW, WAO, bijstand, prepensioen, dat was nodig om ervoor te zorgen dat Nederland op lange termijn goed kan functioneren.“ Ook op de manier waarop het kabinet de laatste jaren de economische crisis heeft bestreden, is Balkenende trots. „We hebben internationaal ook veel gedaan, goed gepresteerd.“

AD 14-10-2010

AGENDA VOVK

22 januari 2011	Bijeenkomst Leusden
5 maart 2011	Bijeenkomst Leusden en Ledenvergadering
16 april 2011	Bijeenkomst Leusden
28 mei 2011	Bijeenkomst Leusden
18 juni 2011	Familiedag
3 september 2011	Bijeenkomst Leusden
24 september 2011	Jaarlijkse Dag Herdenken Geweldsslachtoffers
29 oktober 2011	Bijeenkomst Leusden
17 december 2011	Decemberbijeenkomst

INHOUD

Van de redactie.....	Paul Kuiper.....	3
Het verhaal van Manuel Fetter.....	Marijke Fetter.....	4
Het verhaal van Bas de Lang.....	Rien Verbiest.....	
De koningin had vochtige ogen.....	Ellen Bekker.....	5
Herdenken in Doetinchem.....	Trudi de Jong.....	6
De draaimolen stond stil.....	Paul Kuiper.....	8
Zonder vleugels.....	Annyed van den Heuvel.....	8
Veertien keer 14 december.....	Thea Sebregts.....	9
Bericht aan mijzelf.....	Inge Dissen.....	9
Ontvangen post.....		10
Ieder zijn mening.....	Paul Kuiper/Wil Vreeburg.....	11
Wij herdenken.....		12
Voor u gelezen.....		17

